سیاسی و ادبی
ارمنیجه یومی غزته

وەرچین لور

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ

ԳԻՆ 10 ՓԱՐԱ — ԹԷԼԷՓՕՆ 124 Պոլիս

صاحب امتیازی: حراچیادر نرسسیان
مدیر مسئولی: واجان طوشیکیان
اداره: باب عالی جاده سنده نومرو ۷۳
PANPER-VERTCHINE LOUR
Journal Arménien Quotidien
Politique et Financier

ԱՐԻԵԼԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՅՑ (Բ. Տարի 359րդ Օր)

Ծան. Ընդհ. Բանակատեղիեն, Նոյ. 21 բուռվ.—
1.— Միջագետի ճակտին վրայ.— Մեր զօրաքաղքերը Նոյեմբեր 19ի օրը, 25 քիլօմէթր քալելով չարունակելէն հետապնդել թշնամին որ կը քաշուի պարտութեամբ. Մենք գրաւեցինք առանց դիմադրութեան Գալ Գալէն որ կը գտնուի Քութ էլ Ամարայի գրեթէ արեւմտակողմը և հոն գրաւեցինք նաեւ անուն թշնամի բրմօրքէօրը և պարէնով, ռազմանիւթով և ամէն տեսակ ապառազիի ութեամբ լեցուն երկաթէ տուպա մը որ ունէր 250 թօնօ տարողութիւն: Հոս ալ մաս մը գերի առինք և միմիայն մէկ չարաթուան գերիներուն թիւը յանգեցաւ 2 զօրքի եւ 520 զինուորի: Ամէն առալ ողջ վիճակի մէջ մեր գրաւած «Ֆատյքէա» թնդանօթակիրին տաբթերէն Սէլման Բաքի անունը տուինք: Անդիացիք այս նուիրական անունը կրող տեղւոյն գտրաններուն մէջ ապաննած էին վեց ծառաները քաղկացնել չիրմապահներն ու ապառազորները:

2.—Կովկասի ճակտին վրայ նոր բան մը չկայ:

3.—Տարսանելի ճակտին վրայ.— Թշնամիին գամաքէն և ծովէն արձակած սովորական կրակները մեր թնդանօթաձիգներուն առաջիկ փոխադարձութիններով ապարդիւն թողուեցան: Մեր ռուժրներէն մին հանդիպելով Քէմիքլի Լիմանին մէջ գտնուղ փոխադրանաւի մը, այս վերջինը խրնձաւ և թորփիլառ մը այս ապգիցքեամբ հասնելով գրաւեցինք: Այբը Գուրնուի մէջ, ի Քանլը Սըրթ, գտնեցինք թշնամին մէկ խորտրնկէցը: Սէտ իւլ Պահրի մէջ, ալ թնւին վրայ 19—20 Նոյեմբերի գիշերը, պռեպոլի առաջին պատերազմ տեղի ունեցաւ և թշնամին խիստ չատ թորփիլ արձակեց կպրտնին և ձախ թեւին վրայ: Մեր թնդանօթաձիգները չորս ռումբ հանդիպացուցին Սարոսի ծովածոցէն դէպի Գալաք Քէօբրիւ կրակ բացող թշնամի զրահաւորի մը գլխու կռմին և մէջտեղին և պարտադրեցին այդ զրահաւորը կրակը դադրեցնելու և հեռանալու: Այս ծովածոցին մէջ գտնուղ կզմինեբուն մեռնելով ուղղ թորփիլանաւ մըն ալ մեր այս կրակներովը փախցուցինք:

Այս ճակտին վրայ մեր օդանաւորդները վերջին օրերս փայլուն յաջողութիւններ ձեռք բերին: Օդանաւորդ առաջին տեղակալ Ալի Րիզա էֆէնտիի և դիտող Օրհան էֆ.ի նստած մեր պատերազմական օդանաւերէն մին Սէտ իւլ Պահրի չրջանակին մէջ յաջողեցաւ թշնամի օդանաւերէն մին իջեցնել և ուղղի վրայ նստած թորփիլանաւի մը փրկութեան եկող զրահաւորի մը վրայ յարձակելով պոմպա նետեց և հարկադրեց զրահաւորը հեռանալու: Ցետոյ մեր այս պատերազմական օդանաւը խորտնկէզով կրակ բացաւ զրահաւորին և թորփիլանաւին կամուրջին վրայ գտնուղներուն և այդ միջոցին թշնամի օդանաւի մը կողմէ յարձակում կրելով, յաջողեցաւ զայն ալ իջեցնել իր կրակներուն տակ: Միեւնոյն օդանաւը Նոյեմբեր 19ին, մեր դիրքերուն դէմ կրակ բացած մօնիթօրի մը վրայ յարձակում գործեց և տեսնուելը կարելի ըլլալու առթիւն յաջողութեամբ պոմպա նետելով հարկադրեց մօնիթօրը կրակը դադրեցնելու:

ԾՈՎԱԿԱԼ ՐՕՊԷՔ

ԼՈՒԿԱՆՕ, 3.—Տարսանէլի առջեւ գտնուղ նաւաթաժնին հրամատար անգլիացի ծովակալ Րոպէք Հռոմի ճամբով Լոնտոն մեկնած է: (Պ.)

ՋՈՒԱՎԱՐ ԱՄԷԼԻՕ

ԼՈՒԿԱՆՕ, 3.—Հռոմէն կը հաղորդուի.— Լիբոյ կառավարիչ Ջօր. Ամելիո օրուն համար բացատրեցաւ թէ հրամատար կարգուած է Ապպանիոյ մէջ գինուորական ձեռնարկի մը, մեկնած է Տրիպոլիս, իր նախկին պաշտօնատեղին: (Պ.)

ԹՇՆԱՄԻ ՄՕԹԷՕՐԻ ՄԸ ԸՆԿՂՄՈՒԱԾ

Պաղտատի «Զէնաբ» թերթը կը գրէ թէ գեղը նետուած բոմբիլով մը թշնամի պատերազմական մօթէօրներէն մին իր նաւազներով ընկղմուած է: (Թ. Է.)

ԳՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Միջագետքի բնդհ. հրամատարութեան կողմէ 40 ոսկի նուէր զրկուած է Տիգրիսի վերջին կռիւներուն մէջ փառաւոր կերպով նահատակուած հրաբաթեա Շաքիր էֆ.ի որդւոյն, ի գնահատութիւն անոր ժառանգութեանց:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«Պալքանքա Բասթա» թերթը հետեւեալը կը գրէ.— Թուրքիոյ Հելլէն յարաբերութեանց նոր վիճակը կարեւորութեան արժանի է: Հելլէն նոր դահլիճին Մ. Սքուլուտիսի նախագահութեան տակ կազմուելէն վերջ, անկեղծ հետագիրներ փոխանակուած են Վարչապետ Սայիտ Հալիմ փաշայի և Մ. Սքուլուտիսի միջեւ: Այն օրէն ի վեր Քոնսթանտինի և Թուրքիոյ միջեւ բանակցութեանց սկսուած է, և կարգ մը տնտեսական և հողային խնդիրներու վերաբերեալ այս բանակցութիւնները միեւնոյն ատեն Պոլսոյ և Աթէնքի մէջ չարունակուած են: Բանակցութիւնները բաւական յառաջացած ըլլալով խիստ հաւանական է որ քաղաքական համաձայնութիւն մըն ալ տեղի ունենայ: (Թ. Է.)

ԽՏԻՎԻՆ ՇՈՒՐՋ

ՊԵՐԼԻՆ 3.—Խտիվ Ապպաս Հիլմի փաշա Ժընէվի մէջ գործողութեան մը ենթարկուեցաւ: Ցայտնի է թէ՝ անցեալ տարի Խտիվին դէմ գործուած մահափորձին հետեւանքով, մարմնոյն մէջ մնացած գնդակը ցարդ չէր հանուած: Վերջին գործողութեան հետեւանքով որ կատարեցաւ յաջողուած է, այս գնդակը հանուած է: Խտիվին առողջութիւնը խիստ գոհացուցիչ է: (Մ.)

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՍԵՐՊ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՄԱՆԱՍՔԸՐ ԳՐԱՒՈՒԱԾ

ՎԻԵՆՆԱ, 4.— Հռոմէն կը հաղորդուի.— Սթէֆանի գործակալութիւնը կ'իմանայ Աթէնքէն թէ երէկ կէս օրէ վերջ ժամը 3ին, Մանասթըր քաղաքը գրաւուեցաւ Պուլկար զինուորներուն կողմէ: (Պ)

ԼՈՒԿԱՆՕ, 3.— «Քորիէրա Տէլլա Սէրա» կը հաղորդէ թէ Պուլկարները կ'սպառնան Մանասթըրի չրջանակային չարժումով մը: Անոնք արդէն քաղաքին հարաւարեւելակողմէն 15 քիլօմէթր հեռու կը գտնուին, իրենց հետ ունենալով Հելլէն սահմանապահ խումբ: Պուլկար յառաջապահները հասած են Քէնալի, մօտերը երկաթուղիի գծին ինչ որ ցոյց կուտայ թէ կ'ուզեն պաչարել նաեւ այն Սերպ ուժերը որոնք չպիտի կրնային խոյս տալ այդ տեղէն բայց եթէ դէպ ի Ըէնա գահավէժ փախուստով մը: (Պ.)

ՊԵՐԼԻՆ, 3.— Բարիզէն կը հաղորդուի.— Հաւասի գործակալութեան հետեւեալը կը հնոագրուի Աթէնքէն.— Մանասթրի մասին եկած լուրերը հակասական են: Կարգ մը տեղեկագիրներու համաձայն, Պուլկարները իրենց յառաջխաղացումը դէպ ի Մանասթըր կասեցուցած են: Անոնք, ընդհակառակը սկսած են գործադրել չրջառիկ չարժում մը, կտրելու համար Սերպերուն նահանջի ճիւղը դէպ ի Հելլէն սահմանագլուխ: (Պ.)

ՊԵՐԼԻՆ, 3.— Բարիզէն կը հաղորդուի.— Սէլանիկէն կը հեռագրուի Հավասի.— Կը տեղեկացուի թէ հիւանդին գնդապետ Վասիչի օգնութեան փութալու համար յառաջացող Սերպ օդնական պինուորները արդէն իսկ Մանաստիրէն փոքր հեռաւորութեան մը մէջ միայն կը գտնուին: Գնդապետ Վասիչ կը յուսայ փրկել քաղաքը, եթէ օգնութիւնները ժամանակին հասնին (Պ.)

ԼՈՒԿԱՆՕ 3.— Միլանի «Սէքօլօ» թերթը Ցօրինայէն հեռագիր մը կ'առանայ Դնկտ. 2Թուով ծանուցանող թէ Սերպ զինուորները այս առաւօտ մեկնած են Մանաստիրէն եւ կը քաշուին դէպ ի Րէանա: (Պ.)

ԻՏԼԱՄՆԵՐԸ ՊՈՒԼԿԱՐ ԲԱՆԱԿԻՆ ՄԷՋ

ՍՕՖԻԱ, 3.—Պուլկար բանակին մէջ խիստ չատ իտալամ գինուորներ գտնուելուն համար կառավարութիւնը 4 իտամ յատկացուցած է: (Ի.)

ԻՏԼԱՄ ԳԵՐԻՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՍՕՖԻԱ, 3.—Սերպ բանակէն գերի առնուած իտալամ գինուորներուն ազատ արձակման համար Սպպրանիէի անդամ Ճկլալ պէյ պատերազմական նախարար Ջօր. Մայրանօֆի մօտ հարկ եղած դիմումը կատարած և նախարարը գոհունակութեան արժանի խոստում մը բրած է: (Ի.)

ՍՕՖԻԱՅԻ ԵՒ ՆԻՇԻ ՄԻՋԵԻ

ՍՕՖԻԱ, 3.—Պուլկար հեռագր. գործակալութենէն.—Սոֆիայի և Նիշի միջեւ երկաթուղիի հաղորդակցութիւնները վերահաստատուեցան: Կառավարութիւնները այսօր սկսան: (Պ.)

ՍԵՐՊ ՅԱՐՁԱԿՈՂԱԿԱՆԸ ԿԸ ՎԵՐՍԿՍԻ

ՎԻԵՆՆԱ, 3.— Հռոմի Սերպ դեսպանը ծանուցած է թէ Սերպիա վերսկսած է իր յարձակողականը 200,000 զինուորով, բայց կը հաստատէ թէ այս զինուորները բնաւ ազատութիւն չունին: (Մ)

ԼՈՒԿԱՆՕ, 3.— Հռոմէն կը հաղորդուի.— «Ճիօրնալէ տ'Իթալիա» մեկնաբանելով Մ. Մանթօֆ յայտարարութիւնները, կը հաստատէ թէ Իտալիա կը խորհի միմիայն պաշտպանել Սերպ բանակը ազատութիւն հասցնել անոր և դիւրացնել անոր հասմանմրուբ ապագայ յարձակողականի մը համար, բայց կ'ասելցնէ Իտալական թերթը, Իտալիա բնաւ միտք չունի առ այժմ ինք ձեռք առնելու յարձակողական մը որ խիստ վտանգաւոր ալիտ ըլլայ ներկայիս: (Պ.)

ԲՐԻՋՐԷՆՏԻ ԻՍԼԱՄ ԺՈՂՕՎՈՒՐԴԸ

ԼՕՋԱՆ, 2.— Բրիջրէնտ քաղաքը Սերպիոյն կողմէ պարպուելէն առաջ, քանդուած եւ քաղաքին Իսլամ ժողովուրդը ամբողջովին սպրդնչացած է: (Պ.)

ԱԻՍՏՐԷԻԳԵՐՄԱՆ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ՍԵՐՊԻՈՅ ԴԷՄ

ԱԻՍՏՐԻԱԿԱՆ ՉԵԿՈՅՑ

ՎԻԵՆՆԱ, 4.— Երէկ առտու մեր զինուորները յարձակմամբ գրաւեցին Բլէվլիէի հարաւակողմի բարձունքները: Գարատաղիք պարտուեցան նոյնպէս Սիէնիքայի հարաւ-արեւմտեան կողմը Թէնիվքայի մօտ: Նօվի-Պազարի արեւմտեան կողմը, զինեալ խլամներ վտարեցին Գարատաղեան չետզակային հրոսախումբերը: Երէկ Նօվի-Պազարի եւ Միթրովիցայի մօտ զէրի բռնուածներուն թիւը կը յանգի 2000ի (Պ.)

ԳԵՐՄԱՆ ՉԵԿՈՅՑ

ՊԵՐԼԻՆ, 4.—Լեհերուն մէջ ցրուած Սերպ չակատներու դէմ կռիւները կը չարունակուին: Երէկ գերի բռնուեցան 2000է աւելի Սերպ զինուորներ եւ դասալիքներ: (Պ.)

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԱՐՇԱԻԱՆԵՐԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 4.—«Թան» կը հաղորդէ թէ ֆրանսական կառավարութիւնը ետ չպիտի քաչէ իր զինուորները Սելանիկէն, թէեւ, կը խոստովանի, նոյն իսկ Ռուսիոյ և Իտալիոյ օգնութիւնը չկրնար այլ եւս բարելաւել Պալքաններու մէջ Քառեակ Համաձայնութեան գէշ կացութիւնը: (Մ.)

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

ՄԵՐԺՈՒՄ ՄԸ

ԼՈՒԿԱՆՕ, 3.—Հռոմէն կը հաղորդուի.—«Մէսաճէրօ»ի համաձայն, Թունաստան մերժած է զոհացնել Համաձայնութեան կողմէ վերանորոգուած վճռական պահանջումը Սելանիկը եւ երկաթուղինեըը իրեն տրամադրելու մասին։ Նոր լուրեր կ'ըսեն արդէն թէ Անգլիացիք եւ Ֆրանսացիք վերսկսած են իրենց անտեսական խիստ միջոցները Թունաստանի դէմ։ (Պ.)

ՊԵՐԼԻՆ, 3.—«Սէքօլօ» կը գրէ.—Երէկ տեսակցութիւն մը տեղի ունեցաւ Սալանտարայի և Սոննինոյի միջեւ այն վիճաբանութեանց մասին որոնք տեղի ունեցած են Քառասակ Համաձայնութեան միջեւ Թունաստանի դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներուն մասին։ (Գ.)

ԼՕՋԱՆ, 3.—Լոնտոնի երեսփ. ժողովին մէջ արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդականը յայտարարեց թէ ոչ մէկ համաձայնութիւն կայ Թունաստանի և Համաձայնութեան միջեւ։ Կրէյ աւելցուց թէ այս համաձայնութիւնը մօտակայ չի թուիր։ Լոնտոնեան թերթերը խիստ մտահոգ են այն վտանգներուն մասին զորս Թունաստանի վարանումները կրնան պատճառել Սելանիկի արշաւախումբին։

ԼՕՋԱՆ, 3.—Բարիզէն կը հաղորդուի.—«Մաթէն» կ'իմանայ թէ Թունաստանի պատասխանը խիստ անբաւական պիտի ըլլայ։ Հելլէն ապայակոյսը նոյն իսկ պիտի յորդորէ Դաշնակիցները եւ դառնալ այդ արշաւանքէն։ «Թան» անհրաժեշտ կը նկատէ Վալօի գրաւումը։ (Մ.)

ԼՕՋԱՆ, 3.—«Էքօ տը Բարի» կ'ըսէ թէ Համաձայնականները դարձեալ պիտի գործադրեն իրենց ճնշողական միջոցները հելլէն վաճառականութեան դէմ. Թունաստանի վարանոտ ընթացքին պատճառաւ։ (Ի.)

ՉԳԱՅԱՑՈՒՆՑ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԻԶՄԻՐԸ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԽՈՍՏԱՑՈՒԵՐ Է

«Նէա Իմէրա» թերթը կը գրէ որ հելլէն խորհրդարանին վերջին նիստերէն մկուռն մէջ, կուն բիս, չհնդով պաշտօնական վաւերաթուղթերու վրայ հետեւեալ չտեսկան յայտնութիւնները րրած է.— Անցեալ Փետրուարի մէջ Վէնիզէլոս մեծ աուտ մը խօսած էր, յայտարարելով որ Համաձայնութիւնը Թունաստանի պիտի ձգէր Փոքր Ասիան 140 քառակուսի քիլոմէթր հողամաս մը, եթէ ան Տարտանէլի գործողութեանց մասնակցէր։ Կուն բիս կը հաւատայ որ Համաձայնութիւնը միմիայն Իզմիր քաղաքը խոստացած էր չջնջակոյ փորը հողամասով մը։ Բայց ասոր կուն բիս կը հաստատէ որ Վէնիզէլոս ուղղակի ինքը Համաձայնութեան առաջարկած էր Տարտանէլի գործողութեանց Թունաստանի մասնակցութիւնը։ Ֆրանսա պատասխանած էր Վէնիզէլոսի թէ անոր տրամադրած մէկ զօրաբաժինը չատ քիչ էր, և թէ Թունաստան պէտք էր դործողութեանց մասնակցէր իր բոլոր ուժերովը։ Գալով Ռուսիոյ ան բացէ ի բաց յայտարարած էր որ Վէնիզէլոսի առաջարկը իր գործին չէր գար, որովհետեւ Ռուսիոյ հանրային կարծիքը դէմ էր Թունաստանի մասնակցութեան. այս վերջնոյն կ. Պոլսոյ մասին ունեցած յանկնութիւնները ծանօթ ըլլալով։ կուն բիս հետեւեալ կերպով երեսան հանած էր Վէնիզէլոսի սուտերը.—Երբ Մարտ ամսոյ միջոցին Համաձայնական ատերութիւնները կուն բիսի առաջարկները ներկայացուցած էին, ըսած էին որ Թունաստան իրը փոխարինութիւն պիտի առնուր Իզմիր քաղաքը։ կուն բիս զարմացած դիտել տուած էր որ Վէնիզէլոս 140 քառակուսի քիլոմէթր հողամասի մը խօսքը ըրած էր։ Ասոր վրայ հետեւեալ պատասխանը ստացած էր.—Քիր ըսածը Վէնիզէլոսի անձնական փափաքը և ծրագիրն էր։ Այդ մասին մենք միայն անպաշտօն կերպով տեղեկութիւն ունինք և կամ բնաւ։ Ամէն պարագայի, ատոնց համար հաստատական պատասխան մը չէ ստացած ան։ (Լ.)

ՍԵԼԱՆԻԿԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

14 Նոյեմբեր 1915

Մ. Սթուլուտիսի յայտարարութիւնները

Հելլէն վարչապետ Մ. Սթուլուտիս լրագրողներու յայտարարելէ վերջ թէ Թունաստան իր շահերուն պատճառաւ այսօր չպիտի կրնայ Անգլոֆրանսացիներուն հանդէպ չարժիլ, կ'ըսէ Հէի գաշնագրին տրամադրութեան համեմատ որու համաձայն հելլէն կառավարութեան պարտականութիւնն էր իր հողին մէջ ապահովանած օտար գինուորներուն զէնքերը առնել, ըսած է.

— Բոլորովին ճշմարտութեան հակառակ են Վէնիզէլոսի կուսակիցներուն այն տեսութիւնները թէ ներկայ կառավարութեան սխալ քաղաքականութենէն առաջ եկան Քառասակ Համաձայնութեան տէրութեանց կողմէ Թունաստանի հանդէպ ձեռք առնուած ճնշողական միջոցները։ Համաձայնական տէրութեանց՝ հելլէն եղերքներու դէմ պայարման գործադրութեան մասին որոչումները տրուեցան Ջայիմիսի դահլիճին օրով և Հոկտեմբեր 20ին։ Նոյն իսկ, Հոկտ. 21ին, անգլիական ջոկատ մը Արկօս ցամաք հանուեցաւ իբր թէ գերման ընդծովեանեկը որ չի գիտեր հիշատակը մերժել, կը դոզար ըլլալու երջանկութիւն ծախսել կինը որ անձնատուր կ'ըլլայ առէն հանդիպողին։

Ա՜հ, ո՛րքան կը յաղձար որ ժագ դադրեցնէր այդ անիծեալ վալսը, որպէս զի ալ չլսէր այդ վրդովիչ յայտարարութիւնները, որպէս զի խոյս տար ջղայնացնող այդ յարձակումէն, որպէս զի ազատէր կախարդող ակնարկէն գեղեցիկ աղուն, որ կատաղի կերպով զինքը կը ցանկար։

Բայց ժագ կը չարունակէր, կը չարունակէր։ Անիկա յարմարութեամբ կը նուագէր, հազիւ թէ քանի մը գասեր առած ըլլալով։ սակայն և այնպէս նուագի ճաշակը ունեցած ըլլալով կրնար հաճելի կերպով յարմարցնել բոլոր իր լսած կտորները։

Ժերնհօզ և Նեւառֆանթէն սիկառնին վառած՝ ծպրտած ժպիտով մը պարոյները կը դիտէին։

Հայր Թաբթէն, ձեր կառուն մը պէս չտատակեր, պնակներուն մէջ մնացած բոլորաբերի ֆեուններ կը ժողվէր և զանոնք իր առջեւի պնակին մէջ լեցնելէ վերջ կ'ուտէր... կ'ուտէր։ Աղջոր Պիտան, բազմոցի մը վրայ երկարած չամբանեայի չիբ մը գրկած կը խմէր ու կը խմէր, ինքզինքէն ելած, գրեթէ անզգայ, անուշադիր։ Քէրատանիել մէջտեղ չկար։

Ժիսքա այլեւս չէր խօսեր։ Իր դէմքը գրեթէ Լիւսիլի դէմքին կը հպէր։ Իր շրմունքները ցոփութիւն շրմունքները կը փնտռէին։ Այս վերջինը հարկադրուեցաւ քանիցս գլուխը ետեւ նետելու, խոյս տալու համար համբոյրէ մը։

Սակայն, իշխան Ժիսքա զայն իրեն կը քաշէր միշտ, սիրոյ առթած կատաղութեան մը բովանդակ արբշռանքով։

— Ցիմար բան է այս... յիմա՛ր բան... կը մրմնջէր Լիւսիլ... Լռեցէ՛ք... ժագ մեզ պիտի տեսնէ... չնո՛ր...

— Այս գիչեր ի՛մս... պէ՛տք է որ իմս ըլլաք։

— Անկարելի է։

— Երբեք չան քնանայ, սենեակէն դուրս ելի... կամացուկ մը։

— Մ՛չ, մ՛չ, չեմ կրնար։

— Լա՛ւ, վա՛ղը։

— Այո՛, այո՛, վաղը, հաւանեցաւ Լիւսիլ կարծելով ղինաթափ ընել իր գրգռուած պարագիկը։ Բայց, այդ խոստումը ուելի հրապուրեց զայն։ ամէն բան մոռնալով՝ և բոլորովին ինքնիրմէ դուրս ելած՝ անասնական, առնձազան, գազրեցաւ վրան։ և Լիւսիլը հրելով բազմոցի մը վրան, թոյլ տուաւ որ իշխան անիկա իր բազուկներէն, որպէս զի անմիջապէս քովը նստի։ և բան դիպաց, խնկարկոյս, յիմարացած, ու վայրենի՝ անոր դէմքը կը ծածկէր հրաւառ համբոյրներով։

Լիւսիլ անոնցի ճիչ մը արձակեց։ ժագ ոտքի եղաւ։ Նչմարեց ժիսքան իր սիրուհիին վրան ինկած վիճակի մէջ։ Մէկ ոտտումով անոր վրայ խուսյացաւ։ Եւ, օձիքէն բռնելով ուժգնօրէն ցնցեց զայն։ Ուժմանացին գեհինը տապալեցաւ։ Բայց բաւական եղաւ իրեն թեթեւ չարժում մը ընել, որ զատելու համար իր հակառակորդէն։

ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆ ԾԱԽՈՂ ԿԻՆԸ

ԺԱ.— ԻՇԽԱՆ ԺԻՍՔԱ

— Թաղէք զիս, կ'աղաչեմ... Աղէկ բան չէ ըրածնիդ... Դուք աղէկ գիտէք թէ ազատ չեմ։

— Գիչեր մը... միայն գիչեր մը... կը կրկնէր Ժիսքա։ Ժամադրութիւն մը տուէք ինձի... Գիտեմ... պէտք է որ իմս ըլլաք։

Ու, այլեւս չէր աղաչեր, այլ կը պարտադրէր, կը հրամայէր։ Լիւսիլ կ'զգար թէ պիտի նուագի անոր բաղուկներուն մէջ, որովհետեւ այդ գաղտ այլ չերմագին յայտարարութիւններէն յագեցուած էր վերջապէս։ Ան էն անգամ որ աչքերը կը բարձրացնէր, կը տեսնէր անոր չղչղալուն ակնարկը ցանկութեամբ ու հեչտանքով բռնկած։ Եւ կը վախնար որ ցնծութեան աղջիկը, զոր դադրած էր ըլլալէ, կր վերակենդանանար իր մէջը այդ արտասկարգ Ծան Ժուանին բաղուկներուն մէջ։ Կը վախնար իր ուրարութենէն, կը վախնար իր զգացումներու խարկանքէն, ու կը գոզար ըլլալու այն էակը որ չի գիտեր հեչտանքը մերժել, կը գոզար ըլլալու երջանկութիւն ծախսող կինը որ անձնատուր կ'ըլլայ առէն հանդիպողին։

Ա՜հ, ո՛րքան կը յաղձար որ ժագ դադրեցնէր այդ անիծեալ վալսը, որպէս զի ալ չլսէր այդ վրդովիչ յայտարարութիւնները, որպէս զի խոյս տար ջղայնացնող այդ յարձակումէն, որպէս զի ազատէր կախարդող ակնարկէն գեղեցիկ աղուն, որ կատաղի կերպով զինքը կը ցանկար։

Բայց ժագ կը չարունակէր, կը չարունակէր։ Անիկա յարմարութեամբ կը նուագէր, հազիւ թէ քանի մը գասեր առած ըլլալով։ սակայն և այնպէս նուագի ճաշակը ունեցած ըլլալով կրնար հաճելի կերպով յարմարցնել բոլոր իր լսած կտորները։

Ժերնհօզ և Նեւառֆանթէն սիկառնին վառած՝ ծպրտած ժպիտով մը պարոյները կը դիտէին։

Հայր Թաբթէն, ձեր կառուն մը պէս չտատակեր, պնակներուն մէջ մնացած բոլորաբերի ֆեուններ կը ժողվէր և զանոնք իր առջեւի պնակին մէջ լեցնելէ վերջ կ'ուտէր... կ'ուտէր։ Աղջոր Պիտան, բազմոցի մը վրայ երկարած չամբանեայի չիբ մը գրկած կը խմէր ու կը խմէր, ինքզինքէն ելած, գրեթէ անզգայ, անուշադիր։ Քէրատանիել մէջտեղ չկար։

Ժիսքա այլեւս չէր խօսեր։ Իր դէմքը գրեթէ Լիւսիլի դէմքին կը հպէր։ Իր շրմունքները ցոփութիւն շրմունքները կը փնտռէին։ Այս վերջինը հարկադրուեցաւ քանիցս գլուխը ետեւ նետելու, խոյս տալու համար համբոյրէ մը։

Սակայն, իշխան Ժիսքա զայն իրեն կը քաշէր միշտ, սիրոյ առթած կատաղութեան մը բովանդակ արբշռանքով։

— Ցիմար բան է այս... յիմա՛ր բան... կը մրմնջէր Լիւսիլ... Լռեցէ՛ք... ժագ մեզ պիտի տեսնէ... չնո՛ր...

— Այս գիչեր ի՛մս... պէ՛տք է որ իմս ըլլաք։

— Անկարելի է։

— Երբեք չան քնանայ, սենեակէն դուրս ելի... կամացուկ մը։

— Մ՛չ, մ՛չ, չեմ կրնար։

— Լա՛ւ, վա՛ղը։

— Այո՛, այո՛, վաղը, հաւանեցաւ Լիւսիլ կարծելով ղինաթափ ընել իր գրգռուած պարագիկը։ Բայց, այդ խոստումը ուելի հրապուրեց զայն։ ամէն բան մոռնալով՝ և բոլորովին ինքնիրմէ դուրս ելած՝ անասնական, առնձազան, գազրեցաւ վրան։ և Լիւսիլը հրելով բազմոցի մը վրան, թոյլ տուաւ որ իշխան անիկա իր բազուկներէն, որպէս զի անմիջապէս քովը նստի։ և բան դիպաց, խնկարկոյս, յիմարացած, ու վայրենի՝ անոր դէմքը կը ծածկէր հրաւառ համբոյրներով։

Լիւսիլ անոնցի ճիչ մը արձակեց։ ժագ ոտքի եղաւ։ Նչմարեց ժիսքան իր սիրուհիին վրան ինկած վիճակի մէջ։ Մէկ ոտտումով անոր վրայ խուսյացաւ։ Եւ, օձիքէն բռնելով ուժգնօրէն ցնցեց զայն։ Ուժմանացին գեհինը տապալեցաւ։ Բայց բաւական եղաւ իրեն թեթեւ չարժում մը ընել, որ զատելու համար իր հակառակորդէն։

ամբիւ վէնիզէլոսի կողմէ հրատարակուած յայտարարութեան թագաւորին դէմ պարունակութեան համար չէ որ կը թագաւորէ։ Վէնիզէլոս ան բազմաթիւ երեսփոխաններ թագաւորին անձը նախատող յիշեալ յայտարարագիրը քննադատելու համար երկրորդ յայտարարութիւն մը հրատարակել կը խորհին։

Պատերազմը վերցած

Ամէնքի անգլիական դեսպանատան կողմէ հրատարակուած պաշտօնական զեկոյցին մէջ յայտարարուած է թէ իր կառավարութիւնը հրամայած է որ Ծովնաստանի համար ցորեն քեռցած և Մալթայի մէջ վար դրուած հելլէն չոգենաւերը ազատ թողուին և հելլէն նաւատորմիղներու դէմ դրուած պաշարումը վերցուի։

Պատերազմի վիճակին երկարաձգումը

Աթէնքի անգլիական հրամանատար մը հրատարակեցաւ որ գեռ 2 ամիս կ'երկարաձգէ պաշարման վիճակը Սեպտեմբեր, Հոկտեմբեր և Նոյեմբեր ամիսներուն համար։ (Թ. Է.)

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

ՊԱՀԿԱՍ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՄԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՍՕՖԻԱ, 3.— Հանրօգուտ չինութեանց նախարար Մ. Բէլքօֆ «Բէչթէր Լոյտ»ի Սոֆիայի թղթակիցին յայտարարեց հետեւեալը.— «Ռուսահայկական ազգն ու ռումանական քաղաքականութիւնը վարող անձերու չրջանայեցութեանը վրայ վստահ եմ բոլորովին։ Ռումանական ազգին և կառավարութեան աջակից յատկութեան մը տէր ըլլալին զօրեղ պատճառ մը կը կազմէ որ Պուքրէշի դահլիճը աչքերը գոց չպիտի ենթարկէ իր երկիրը փորձանքի մը»։ Նախարարը յետոյ խօսելով պուլկարեւռումէն յարաբերութեանց վրայ, յայտարարեց թէ անոնք խիստ բարեկամական են և թէ պուլկար կառավարութիւնը խիստ անկեղծ զգացումներ կը տածէ հանդէպ Ռումանիոյ որուն հետ կ'ուզէ իսաղաղ ապրիլ։ Ցետոյ աւելցուցած է.— Ես կատարեալ համոզում ունիմ թէ Ռումանիա չպիտի յապաղի գնահատելու թէ իր երկրին կենսական չահերը կը պահանջեն իր միացումը կեդրոնի տէրութեանց հետ։ (Ի.)

ԼՕԶԱՆ, 3.— Իտալական թերթերուն Պուքրէշէն ստացած տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ Ռումանիա կարգ մը զինուորական, քաղաքական և տնտեսական միջոցներ ձեռք առած է կեդրոնի տէրութեանց ի նպաստ։ Ֆրանս. թերթերը այս առթիւ չեն ծածկեր թէ կացութիւնը խիստ ծանր վիճակ մը ստացած է։ (Մ.)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ

ՊԵՐԼԻՆ, 3.— «Թայմզ»ի Բեզերբպուրկի թղթակիցը կ'ըսէ թէ՝ Բեզերապուրկի գահլիճը կը հրաժարի չէզոքութեան սկզբունքներուն հակառակ ընթացք մը ընդունելու համար Ռումանիոյ մօտ դիմումէ մը։ (Մ.)

ՊՈՒՔՐԷՇ-ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ ԳԻԾԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 3.— Ռուսերը կը փութացնեն Պուքրէշի և Բեզերապուրկի միջեւ եաչի ճամբով երկաթուղոյ գծին կառուցման աշխատութիւնները։ (Մ.)

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԿԱՅԶԸ

Անգլիոյ թագաւորը հետեւեալ կոչը ուղղած է, նոր կամաւորներ դրօշի տակ կանչելու համար.—

«Իմ ժողովուրդիս,

«Ահա չափազանց փառաւոր վայրկեաններուն մէջ, ուր ժողովուրդս պատերազմի մէջ կը գտնուի ազգի մը հետ՝ որ Եւրոպայի քաղաքակիրթ երկիրները իրարու կապող միջազգային դաշնագիրները պատռած է, որ ոտնակոխ կ'ընէ միջազգային օրէնքները, և որուն արատաւոր ագահութիւնը և կազմակերպութիւնը սակայն, զինքը անարկու թշնամի մը դարձուցած են, իմ ժողովուրդիս կ'ուզէ հետեւեալ կոչը.—

«Ահա արիւնի կառավարութեանս սպառած ջանքերը հոգիս կը լեցնեն խորին երախտագիտութեամբ մը։

«Սիրտս հպարտութեամբ կ'ուռի տեսնելով հպատակներս որոնք աշխարհի զանազան կէտերու վրայ փութացած են պատասխանելով իմ կոչիս, ձգելով իրենց հարազատներ, բնաւորիք և հարստութիւն, զոհելու համար իրենց կեանքը, որպէս զի ազատ հայրենիքը, որուն համար իր և իմ նախահայրերս աշխատեցան, չիյնայ օտարին լուծին տակ։

«Այժմ ձեզմէ կը պահանջեմ թէ, այնպէս մը վարուիք որ, մինչեւ ցարդ ձեր սպառած ջանքերը ի դերեւ չելնեն։

«Դեռ շատ հեռու ենք վախճանէն։

«Որպէս զի զանազան ռազմադաշտերու վրայ գտնուած մեր բանակները պահպանուին, որպէս զի այս բանակներուն չնորհիւ չահինք յաղթանակը որ մեզի պիտի բանայ մշտական խաղաղութեան դարպասը մը, մեզի պէտք է դեռ շատ ու շատ և դեռ բազմաթիւ մարդիկ։

«Մեր պատմութեան ամենամեծին և ամենավտանգաւոր վայրկեաններուն ներշնչած են մեր ազգին կորովի աներեսներուն ամենահաստատ վճռականութիւններ։

«Ձեզմէ կը պահանջեմ,— ինչ դասակարգի ալ որ պատկանիք դուք,— կամաւոր արձանագրուիլ մեր կուռքներուն մէջեւ։

«Պատասխանելով իմ կոչիս, դուք ձեռնտու եղած պիտի ըլլաք մեր այն եղբայրներուն որոնք զանազան ռազմադաշտերուն վրայ կը կռուին ի պատիւ մեծն Բրիտանիոյ։

ՃՈՐՃ, Թագաւոր Կայսր

ՉԻՆ· ՊԱՐՏԱԻՈՐԻՉ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 3 — Ռօթէրտամէն կը հաղորդեն թէ՝ Լօրտ Տէրպի յայտարարած է որ՝ կամաւորներու գինուորագրութիւնը գէշ արդիւնք տուած ըլլալով անհրաժեշտ է որ Անգլիոյ մէջ ներմուծուի գինուորական պարտաւորիչ ծառայութիւնը։ Աստքուիթ չի համաձայնիր պարտաւորիչ ծառայութեան օրէնքին հրամայել անոր պիտի յաջորդէ Գէրբրն։ (Մ.)

ՉՕՐ· ՀՕՖՖՈ ՎԵՐԻՆ ՀՐԱՄԱՏԱՐ

ՊԵՐԼԻՆ, 3.— Չօր· Հօֆֆո բոլոր ֆրանսական բանակներուն վերին հրամատար անուանուած է։

«Կազէթ ար Վօս» հաստատելով որ այս անուանման գործնական արդիւնքը պիտի ըլլայ Չօր· Սարայը Հօֆֆոի հրամանին ենթարկել կ'ըսէ.— Այսուհետեւ Հօֆֆոր պիտի հրամայէ թէ՛ Արեւմուտքի և թէ՛ Արեւելքի բանակներուն և այսպէսով Ֆրանսա Արեւելեան ռազմադաշտին պիտի տայ մասնաւոր ուղղութիւն մը անջատ անգլիական հրամատարութենէն։ Հօֆֆոի հրամատարութեան տարածումը կը նչանակէ նաև որ Արեւելքի քաղաքականութեան մասին՝ Ֆրանսայի և Անգլիոյ միջեւ կարծիքի լուրջ անհամաձայնութիւններ գոյութիւն ունին որ Քիչնէր, այս գժուարութիւնը հարթելու պաշտօնը ունէր, չէ յաջողած իր պաշտօնին մէջ։ Մ.

ԱՆԳԼԻՈՅ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 3.— Պատերազմին սկիզբէն մինչեւ հիմա ֆրանսական բանակներուն կորուստները կը հաչուուին սպայ և զինուոր 2,700,000 մարդ, վիրաւոր սպանեալ և գերի։ Անգլիական կորուստներուն թիւը, սպայ և զինուոր, 510,000, վիրաւոր, սպանեալ և գերի։ (Մ.)

ՆՈՐ ՁՕՐԱԿՈՉ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

ԼՕԶԱՆ, 3.— Ռուսիա զէնքի տակ պիտի կանչէ 1918ի զինուորագրուները։ Ասոնց կարգին պիտի կանչուին նաև դպրոցներու ուսանողները։ (Ի.)

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ՍՕՆԻՆՕԻ ՁԱՌԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 3.— Լուկանօէն կը հաղորդուի թէ՝ Սօնինօի ճառը սէպ աղմկալից բնդմիջումներու

Թէև ժագ որ վարչէս վատոյժ էր, սակայն քալ։

— Վա՜տ, բաւ անոր, վա՜տ։

Եւ, բռունցքը բարձրացուցած իշխանին վրայ վազեց զայն սասկեցնել ուզելու պէս։

Ֆրէնէօզ և Նուառֆոնդէն կը միջամտէին.

— Տեսնե՛նք, պարոններ, կ'ըսէին։

«Յիմարութիւն է այս, քիչ մը հանդարտեցէք։

Լիւսիլ բարկութենէն ժժդունած, առաջ նետուած էր... այնքան կը վախնար որ Ժիսքա կը համարձակի թշնամանել իր բարեկամին։

— Թշուառական, պոռաց երեխին։ Ամենայեռին անարգ մարդու մը պէս վարուեցաք հետս։

— Բայց... ուղեց բողոքել իշխանը։

— Լռեցէ՛ք գո՛ւրս ելէք. ես իմ տանս մէջն եմ հոս, և ձեզի դուրս կը վռնտեմ։

— Աղտո՛տ արարած, կը պոռար Ժիսք... կատաղութենէն փրփրելով... այո՛... աղաւտ արարած... վազը վկաներս պիտի դրկեմ քեզի։

— Ինչպէս որ կ'ուզես, պատասխանեց Ժիսքա ցրտօրէն։

— Ո՛չ, ո՛չ կը պաղատէր Լիւսիլ, պիտի չմեռնամարտիս։ Չեմ ուզեր... Քեզի պէս մարդ մը երբէք աեռնակ մարդու մը դէմ ելլելու պատիւը չըներ։

— Լռէ՛, բո՛զ, գոչեց Ժիսքա, կոպիտ ու անքաղաքավար դառնալով։

— Բո՛զ... կրկնեց Լիւսիլ, սարսռալով։

Եւ, մկկդի բնելով Ֆրէնէօզը ու Նուառ Ֆոնթէնը, որոնք զինքը կը զգէին, ցասկեց Ժիսքայի վրայ և կատաւի պես անոր երեսները ճանկռտեց իր սուր եղունգներով։

Իշխանը կատաղութեան և ցաւի ճիչ մը արձակեց. և Լիւսիլի դասակիներէն բռնելով՝ զայն ետեւին վրայ գեռինը նետեց այնպէս ու ձգեց, որ խեղճ կինը ինքզինքը գաւռ Քէրտանիէլի բազուկներուն մէջ. այս վերջինը ապշահար պոռաց.

— Ինչ կայ, ինչ եղաւ, մինչեւ հիմայ աղաւոր կը զուարճանայինք կոր։

Գոռալ կանչերնները այնքան սասկացեր էին որ, գիւղին մօտակայ արճարան-գրօսարաններէն երկու երգչուհիներ վազեր եկեր էին։

Այս անակնկալի տեսարանին առջեւ անոնք ալ սկսան պոռալ։

— Օգնութի՛ւն.

— Ոճրագործ կայ։

— Կին մը կը խեղդեն։

Հայր Թուրքէն որոշեց մէկդի թողուլ իր վերջին բէթի-Ֆուռնները, քիչ մը մօտէն հետեւելու համար իրերու բնթացքին։

— Օ՜ն, աղա՛չս... կ'ըսէր... օ՜ն... քիչ մը լռութիւն։

Պզտիկ մարքիզը բռնուած իր զարմիկին բազուկներուն մէջ, կը պոռար.

— Աղաւտ արարած, աղաւտ արարած...։

Իշխանը, իր կարգին, զայրացած Նուառֆոնդէնի եւ Քէրտանիէլի կողմէ, փրփրցայտ, կատաղի, հրացայտ աչքերով, յիշոցներ կ'արձակէր, աւելորդաբամբ եւ դրդռութեամբ։

Երգեցիկ կիները կը չարունակէին պոռչտուքներնին։ Տիկ. Ֆօրժէօռ, խեղկատոյա, վազեր էր ամբաստիներ փնտռելու, որ հանգարտ իր բազկաթոռին վրայ կը քնանար. Աստուած միայն գիտէ թէ ինչե՛ր քաշեց խեղճ կինը զայն ոտքի հանելու համար։ Վերջապէս տրտունալով, պանդոկապետը արտմատ, ծառան հետ առնելու հոգածութեամբ, այն ժամ Ռիկան, որուն Հերքիւլեան ուժին և չան հաւատարմութեան վրայ վստահ էր,

Երբոր պատերազմի հասաւ, աղմուկը իր զօրեղագոյն աստիճանին հասեր էր։ Ամէնքը մէկ կը պոռային։

— Էյ, պարոններ, հարցուց Տ/կ. Ֆօրժէօռ, տակաւին քուներ աչքերէն վազելէն, ինչ կայ։

Եւ քիչ մը բարկանալով համարձակեցաւ աւելցընել.

— Հոս լուրջ ատեն մը մէջ կը գտնուինք, և կը զարմանամ որ Ձեզի պէս լաւ դաստիարակուած անձեր ինչպէս այսքան տգիտուկ կը յարուցանեն։

— Սա մարդը, կ'ըսէր Քրիստաարդ միլիոնատէրը, սա մարդը նախատեց կինս և զարկաւ անոր։

— Վա՜տ, վա՜տ, կը կրկնէր Լիւսիլ աւելի չափաւոր յուզման մը ենթակայ, և կ'ապառնար մարդուն, որ ալքոլով հրահրուած իր դանկաբութիւնեամբ այնքան չանգռնօրէն վարուած էր իր հետ։

Այն ատեն, տարօրինակ, անլուր բան մը տեղի ունեցաւ, ինչ որ զարմացուց բոլոր ներկաները։

(Շարունակելի)

տեղի տուած է։ Մանաւանդ ընկերվարականները ճառին հայրենասիրական մասերը ծաղրական բառերով քաշքշած են։ Երբ Սօնինօ հերոս Սերպիոյ մասին համակրական ակնարկութիւններ կ'ընէր, իր պատերազմական գրգռութիւններովը ծանօթ Պիսօլաթի ոտքի ելլալով գոչեց՝ «Կեցցէ՛ Սերպիա»։ Թուրաթի անոր երեսին պոռաց — «Կեղծաւոր, փարիսեցի, ձգկէ վերջ որ Սերպիան մարթուի այժմ կոկորդիլոսի արցունքներ կը թափես անոր ի նպաստ» Մեծամասնութիւնը բուռն կերպով բողոքած էլլալով ընդդէմ ընկերվարականներուն, Սօնինօ ստիպուեցաւ առնել մը ընդ հիշել իր ճառախօսութիւնը։ (Լ)

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՕԴԱՆԱՒԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՄԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻՄԸ

«Պէրլինէր Թակէպլաթ» կը գրէ.— «Նիւ Եօրք Թայմզ» կը հաղորդէ թէ Օհիօի Նահանգին Տանթօն քաղաքին մէջ գտնուած «Օռիիէ Վրայթ» անուն ծանօթ օդանաւի գործարանը գնուած է Ակնարքայէ մը, որուն գլուխը կը գտնուի Համառձայնական պանքաներէն մէկուն նախագահը, որ ասկէ առաջ Համառձայնական տէրութեանց պարտաթուղթերէն 500 միլիոնի արժէթուղթ գնած էլլալով մեծ դեր մը կատարած էր։ Ասկէ տարի մը առաջ նոյն գործարանը 675,000 տոլարի ծախու հանուած էր, սակայն այժմ ան ծախուած է 1,500,000 տոլարի։

14 ՆՈՐ ԳԵՐՏՐԷԹՆՕԹՆԵՐ

«Պէրլինէր Թակէպլաթ»ի Օթթէրտամի թղթակիցը Նոյեմբեր 14 թուականաւ կը գրէ թէ՝ «Տէյլի Էքսբրէս»ի տեղեկութեանց համաձայն, Ճանուար ամսոյն սկիզբին անգլիական ծովային ոյժին վրայ պիտի աւելնան եղեր 14 նոր գերտրէթնօթներ։

ԿԱԹԻ ԽՆԴԻՐԸ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

«Պէրլինէր Թակէպլաթ» կը գրէ.—Անցեալ օր Պերլինի Անդրաժեչա Պիտոյից յանձնաժողովը գուտ կաթին համար գին որոշեց քիլօին 30 ֆէնիք (70 փարա) փոքրաքանակ վաճառման համար։ Որոչուած գինէն աւելի տուղ ծախողները մինչեւ մէկ տարի բանտարկութեան, 10,000 Մարքի տուգանքի եւ քաղաքային իրաւունքներէ զրկման պիտի դատապարտուին։

Նախապէս որոչուածին համաձայն, մինչեւ երկու տարեկան տղոց համար օրական մէկ քիլօ կաթ, 2—5 տարեկաններուն համար երեք քառորդ քիլօ կաթ, և անկէ վերիններուն համար ալ օրական կէս քիլօ կաթ պիտի տրամադրուի։

ԱԻՍՏՐԵԻՀՈՒՆԳԱՐ ԶԵԿՈՅՑ

ՎԻԵՆՆԱ, 4 (Պաշտօնական).— Հիւսիս-արեւելեան ճակատ.— Ոչինչ կայ նոր։

Հարաւ-արեւմտեան ճակատ.— Թշնամին կը շարունակէ ուղղել իր յարձակողականները Կօրիչէի կամրջագլուխին և Տօպէրտօի լեռնադաշտին հարաւային մասին դէմ։ Օսլավիսի մօտ և Բօտկօրայի բարձունքներուն առջեւ մեր դիրքերուն մօտենալու համար Իտալացիներուն կատարած փորձերը և ակար յարձակումները ետ մղեցինք։ Կօրիչէի ուղղակուածումը թշնամի հրետանիին կողմէ կը շարունակուի։ Իտալական բանական մեծ ուժեր յարձակեցան Մօնթէ Սան Միքէլի դէմ և Սան Մարթինօի մօտ։ Բոլոր այս յարձակումները մեր զօրաց կողմէ ետ մղուեցան։ (Պ.)

ԳԵՐՄԱՆ ԶԵԿՈՅՑ

ՊԵՐԼԻՆ, 4 (Պաշտօնական).— Արեւմտեան ճակատ.— Երկկ դէշ օդին պատճառաւ, ամբողջ ճակտին վրայ գործունէութիւնը կասեցաւ։

Արեւելեան ճակատ.— Կարեւոր ոչ մէկ դէպք չպատահեցաւ այս ճակտին վրայ։ Նոյ. 29ի Ռուս պաշտօնական զեկոյցը որ արդէն մասամբ ճշդուեցաւ Դեկտ. 2ի Գերման զեկոյցին մէջ, չհամաձայնութիւններ ճշմարտութեան ի մասին հոն պարունակուած միւս տեղեկութեանց, Բինագի հարաւ-արեւմտեան կողմը, Նէվէլի դէմ Ռուսերուն յարձակման միջոցին որ կարելի եղաւ միմիայն մացառուտ և ճախճախուտ հողամասերը ճանչցող բնիկ առաջնորդներուն օժանդակութեամբ, զօրաբաժնի մը հրամանատարը բնկաւ թշնամիին ձեռքը։ Բայց ուրիշ սպաներու բացակայութիւնը չհատատուեցաւ։ Միւս կողմէ, ճիշդ չէ, ինչպէս Ռուս ընդհ. սպայակոյտը կը յաւակնի, թէ Գերման կամ Աւստրեւմտեան զինուորներ ստիպուած են ետ քաշուելու Քօլինքէի և Զարիօրէնքի մօտ գտնուած վայրէն։ (Պ.)

ՋԱՆԱՋՅԱՆ ԼՕՒՐԵՐ

ԿՈՉ 311 Ի. ՋԻՆՈՒՈՐՑՈՒՆԵՐՈՒՆ

Սէլէմիէի զինուորագրութեան դիւանէն.— 311ի զինեալ ծառայութեան յատկացուած զինուորցուները, Իսլամ եւ ոչ իսլամ, Պոլսեցի եւ Գաւառացի, ինչպէս նաեւ գաղթականները, որոնց ամէնուն 8 օր առաջ զօրակոչի պատրաստութեան հրաւէր եղած էր, պարտաւոր են Նոյեմբեր 23ի օրը (վաղը) իրենց զինուորագրութեան ճիւղերուն դիմել իրենց ձմեռնային զգեստները եւ հինգ օրուան ուտելիքը միասին առած։

ՋԻՒՐԸ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՄԷՋ.— Պուլկարական թերթերը կը հաղորդեն որ Պուլկարիոյ մէջ, կիւմիւլճինայի, Քսանթի և Սթրումիցայ, ամենուրեք առատ ձիւն տեղացած է։ Ձիւնին թանգութիւնը կը հասնէր Սօֆիայի մէջ 27 սանտիմէթրի, Իւէշտայի մէջ 23ի, Քէօսթէնտիլի մէջ 30ի, Մալթեփէնօվայի մէջ 35ի։

ՁԱՐՈՆՑԻ ԻՇԽԱՆԻ ՄԸ ԾՆՈՒՆԴԸ.— ՊԵՐԼԻՆ, 3.— Թօքիօէն կը հաղորդուի.— կայսրուհին արու զաւակի մը ծնունդ առաւ։ (Պ.)

ՊԱՐՏԻԶՊԱՆ ՀԱՍԱՆ ԱՂԱՆ.— «Քէօյլիւ»ի մէջ կը կարդանք.— Վաճառականութեան համար Տարտանէլէն Մանիսա գալով, հոնկէ Նիֆ մեկնած պարտիզպան Հասան աղա անուն անձ մը ճամբան կը հանդիպի գաղթական Խալիլ անուն անձի մը։ Հասան աղա ճամբայ չկրնալուն համար խնդումերես կ'ընդունի Խալիլի առաջնորդութիւնը։ Ճամբան Հասան աղա կը պատմէ ընկերոջը թէ ինչու կը մեկնի Նիֆ, և Խալիլ խեղճ Հասան աղան անել ճամբու մը մէջ տանելէ վերջ դաշոյնը հանելով կը յարձակի անոր վրայ և կ'ապառնայ ըսելով «կամ կեանքդ, կամ դրամդ»։

Հասան աղա տեսնելով որ փորձանքին ծոպաւոր տեսակին հանդիպած է, կամայ ակամայ ունեցած դրամը, — այն է 76 ուկէա ոսկի, 1 ֆրանսական և կէս անգլիական, — կը յանձնէ Խալիլի որ տիրանալով կեանքին մէջ չտեսած այս դեղին հանքերուն, կը քաշուի կ'երթայ յաղթական ակնարկ մը նետելով պարտիզպան Հասան աղայի վրայ։ Այս վերջինը բաւական մտածելէ վերջ գլխուն եկած փորձանքը կ'իմացնէ կառավարութեան և իսկոյն Պուրնովայի ոստիկան-զօրաց հրամանատար հարիւրապետ Թահսին պէյ քննութեան ձեռնարկելով քիչ ժամանակուան մէջ կը յաջողի ձերբակալել Խալիլը, որուն վրայէն կը գտնուի միայն 66 ոսկի և որ կը յանձնուի Դատարան։

ԹԱՏՐՈՆ ԲԷՅԻ ՇԱՆ

Պէնլեան թատերախումբը այս գիշեր պիտի ներկայացնէ Բնրա Բէյի Շանի ձմեռնային թատրոնը ժամը 9ու կէսին, Հիմնէք աղայի ամուսնութիւնը քրքջալիր օպէրէթ 3 արար։ Գիները խիստ աժան։ Դալ չմոռնալ Ադիթ։

22 Նոյ. 915 5 Le Decembre 915

ՍԱ ԵՐՋԻՆ ԼՕՒՐ„Ի

ՊԱՐԳԵՒԱԻՈՐ ԿՏՐՕՆԸ

(Cinema Kosmographe — سينما قوزموغراف)

ՍԻՆԷՄԱ ԿՕՋՄՕԿՐԱՖ

Գ. կարգ՝ 50 փր., Բ. կարգ 70 փր.,

Ա. կարգ՝ 110 փարա։

22 Նոյ. 915 Le 5 Decembre 915

ՍԱ ԵՐՋԻՆ ԼՕՒՐ„Ի

ՊԱՐԳԵՒԱԻՈՐ ԿՏՐՕՆԸ

որ իրաւունք կուտայ 50 առ հարիւր զեղչի մը

ՎԱՇԻՆԳԻՒՆ ԹԱՏՐՈՆԸ

(Cinema Royal — سينما رويال)

ՍԻՆԷՄԱ ՌՈՒԱՅԵԱԼ՝Ի

բոլոր կարգերուն համար։

ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՊԵՐԼԻՆ, 4.— Բարիզէն կը հաղորդուի.— Ամէնքէն կը հեռագրուի Հավասի Գեկտ. 1ի թիւով.— Մ. Սքուլուտա երկար տեսակցութիւն ժը ունեցաւ Թագաւորին հետ որ թերեւս դրաժին համաձայն, կառավարութեան կարծիքը կը բաժնէ բոլորովին։

Ցեսոյ տեղի ունեցաւ նախարարաց խորհուրդ ժը զոր ատիպոզարար հրաւիրեց Մ. Սքուլուտա և ուր այս վերջինը պարզեց նեւրկայ կացութիւնը։

Հետեւեալն բանակին ընդհ. սպայակոյտը Զօր. Տուամնիա ներկայ կը գտնուէր այս ժողովին։ (Պ.)

ՄԱՆԱՍԹԸՐԻ ՇՈՒՐՋ

ՊԵՐԼԻՆ, 4.— Բարիզէն կը հաղորդուի.— Հավասի կը հեռագրուի Սելանիկէն թէ Սերպերը պարպած են Մանասթըրը հրամանի մը վրայ և ոչ թէ Պուլկար ճնշումի մը հետեւանքով։ (Պ.)

ՖՈՒԱՏ ՓԱՇԱ ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ

ՎԻԵՆՆԱ, 4.— Մարշալ Ֆուատ փաշա Պերլին մեկնեցաւ։ (Պ.)

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԿԱՆ ՍՈՒՏԵՐ

ՎԻԵՆՆԱ, 3.— Պատերազմի մարզոյ բանակատեղին կը հաղորդէ.— Նոյ. 29ի և 30ի Ռուս պաշտօնական զեկոյցները կը պարունակեն լուրեր կարծեցեալ յաջողութեանց մասին զոր Ռուսերը իբր թէ ունեցեր են Քազլինիցի մօտ, Զարիօցիսքի հիւսիս-արեւելակողմը։ Այս լուրերը բոլորովին սուտ են։ Գարատաղցիք կը ջանան նոյնպէս ճշմարտութիւնը ծածկել իրենց հրատարակած պաշտօնական տեղեկագիրներուն մէջ։

Ամիկա ապացուցուած է այն իրողութեամբ թէ այն օրն իսկ ուր մեր զինուորները մտան Բիլվեի գարատաղեան զեկոյցը ծանոյց յաղթանակ մը զոր Գարատաղցիք տարած են Մէթալքայի կիրճին վրայ։

Այս վերագրումին անկարելիութիւնը յայտնի է նոյն իսկ անոնց որոնք միմիայն երեւութապէս կը ճանչնան Պալքաններու աշխարհագրութիւնը։

Իտալական ընդհ. սպայակոյտին պաշտօնական զեկոյցը Դեկտ. 1 թուով արժանաւորապէս կ'ընկերանայ պաշտօնական տուեալներու հրատարակութեան այս սիսթէմին։ Բիչնալ զեկոյցը կ'րսէ թէ Իտալացիք զօրացուցած են գրաւեալ դիրքերը և թէ իրենց հրետանին պիտի քանդէր մեր պաշտպանութեան նոր գիծը։

Արդ, Իտալացիք չեն կրնար ուժովցնել գրաւուած դիրքերը այն պարզ պատճառով որ հետեւեն զանոնք գրաւած բլուրէ և իրենց հրետանին չկրնար քանդել պաշտպանութիւնն մեր նոր գիծը, որովհետեւ մենք կը շարունակենք գրաւել մեր հին դիրքերը։

Ամբողջ լուրը յերիւրուած է պարզապէս խաթելու համար երկրին տնտեսական կարծիքը և պատրաստելու «անակնկալ մը» իտալական երեսի ժողովին, իր աշխատութեանց վերակացման առթիւ։ Պ.

ՏՕԿԹ. Վ. ԹԱՇՃԵԱՆ

ՊԻՐԱՌՈՑԻ-ԱՏԱՄՆԱՌՈՑԻ

Կ'ընդունի առժամապար միայն ամէն չորեքշաբթի, հինգշաբթի և կիրակի կէս օրէրէ ետք և ամէն ուրբաթ առաւօտէն մինչեւ ժամը 3 իր դարմանատան մէջ, Բերա, Թափսիմ, Ամերիկեան հիւանդանոցին դէմ։

Թէլէֆօն բիւր Բերա 524,

ՄԻՇՏ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԵՒ ՀՐԱՊՈՒՐԻՉ.

երեւնալու համար գիմեցէք Հայ Սափրիչ Արմաքի Քէօչէեանի սալօնը. առողջապահական եւ մաքուր սպասարկութիւն մը միմիայն 50 փարայով։ Բերա Շիրաքամբայ Աւետօղու Բասմաճին անկիւնը։

Տպատեղ՝ ՀՐԱՉՅԱՑ ՏԻՊ-ՆՈՐՍԻՆՍԵԱՆ

Պատ. Տնօրէն՝ Վ. ՀԱՀԱՆ ԹՕՔԻՆԵԱՆ

Հասցէ՝ Պապը Ալի Ճաւուշի ԱՍՍԱՏՈՒՐԻԱՆ ՏՊ.